

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

3. Circa Pastoralis &c. Confirmatio & Explicatio Decreti S. Concilii
Tridentini Sess. XXV. cap. 5. & Constitutionis Periculoso Bonifacii VIII.
super Clausura Monialium permissio eis necessaria, si ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74514](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74514)

planter, erigat, ædificet, omniaque & singula Officia & Jura Episcopalia habeat & exerceat :

Cum suis Capitulo, Mensa Episcopali, & Capitulari, cæterisque omnibus Cathedralibus & Pontificalibus insigniis, nec non juribus, jurisdictionibus, privilegiis, exemptionibus, prærogativis, honoribus, gratiis, favoribus & indultis realibus, personalibus & mixtis, quibus aliæ illarum partium Ecclesiæ Cathedrales, earumque Præsules, Capitula & Personæ quomodocumque utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri & gaudere poterunt quomodolibet in futurum, auctoritate & tenore præfatis erigimus & instituiimus.

Ipsique Ecclesiæ sic erectæ, & illius Præsuli prædicto, Boloniam pro Civitate, & partem illam universam olim Diocesis Morinensis, quæ in divisione prædicta Franciæ evenit, cum Decanatus, Parochialibus, & aliis Ecclesiis, ac etiam Monasteriis, Prioratibus & Locis, cum suis Personis Sæcularibus & Regularibus pro Diocesi, nec non utriusque Cives & Incolas Ecclesiasticos, & Laicos, pro Clero & populo perpetuò assignamus.

Cæterum ut ipsa Ecclesia Boloniensis in reliquis suis omnibus partibus perfecta & absoluta sit, unum Decanatum, duos Archidiaconatus, unam Cantoriam, unam Thesaurariam, & unam Pœnitentiarum Dignitates, septemdecim Canonicatus, & septemdecim Præbendas, nec non Capellanas, cæteraque omnia Beneficia & Officia, quæ in dicta olim Ecclesia Morinensi erant, & in ipsa divisione parti Franciæ, ac futuræ Cathedrali Ecclesiæ obtigerunt, eorumque omnium Personas ad dictam Ecclesiam Boloniensem transferimus.

Unio-Præbendarum Duaci & Insulis.

Ac Episcopali Duacensem, & dimidiam Insulensem Præbendas Episcopales nuncupatas; ac tam illi, quam etiam Capitulari Mensis prædictis, nec non Fabricæ dictæ Ecclesiæ Boloniensis, omnia & singula prædia, proprietates, dominia, census, feuda, emphyteotica, decimas & primitias, cæteraque bona, fructus, redditus, jurisdictiones, actiones & jura earum, singulis per eandem partitionem designata.

Ac etiam ad Abbatialem & Conventualem Mensas suppressi Monasterii hujusmodi pertinentia; videlicet quæ Abbatis, ea Episcopali: quæ verò Conventualis Mensæ erant, ac etiam suppressorum Beneficiorum, portionum, & locorum hujusmodi, bona, fructus, jura & actiones, Capitulari, Mensis prædictis:

Præbenda XXI.

Ita tamen, ut dictis Canonicis Regularibus defunctis, vel inde translatis, ut præfertur, quatuor alii Canonicatus & Præbendæ in dicta Ecclesia Boloniensi, ex ipsius Mensæ Conventualis proventibus, pro totidem Canonicis ipsius Ecclesiæ omninò instituantur, determinatusque numerus unius & viginti Canonicatum & Præbendarum esse debeat, uno tamen & unâ certis usibus juxta dictæ divisionis formam assignatis, in perpetuum applicamus & appropriamus.

Nec non collationes, provisiones, præsentationes, & omnimodas alias dispositiones Prioratum, Dignitatum, Personatum, Administrationum, Officiorum, Parochialium, & aliarum Ecclesiarum, nec non Capellarum, Capellaniarum perpetuarum, Hospitalium, cæterorumque omnium & singulorum Beneficiorum Ecclesiasticorum, nec non præsentationes & electiones ad illa, confirmationes & institutiones in eis, jusque universum conferendi, prout in prædicta divisione specificata, distributa & declarata sunt, ac etiam quondam Episcopi & Capituli, aliarumque Personarum olim Ecclesiæ Morinensis fuerunt.

Præterea illa quæ quondam Abbatis & Conventus supremi Monasterii hujusmodi communiter vel divisim erant, Episcopo & Capitulo, ac universis Personis Ecclesiæ Boloniensis hujusmodi, videlicet, quæ olim Abbatis, deinceps Episcopi, quæ verò Conventus extiterant, posthac Capituli prædictorum esse debeant, etiam in perpetuum concedimus.

Nulli ergò omninò hominum liceat, hanc paginam nostræ suppressionis, extinctionis, creationis, institutionis, assignationis, translationis, applicationis, approbationis, & concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire.

Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ M D LXXVI. quinto Nonas Martii, Pontificatus nostri anno secundo.

Confirmatio & Explicatio Decreti S. Concilii Tridentini Sess. XXV. cap. 5. & Constitutionis Periculoso Bonifacii VIII. super Clausura Monialium permisso eis necessaria, si inde migrare velint. Casus, quibus eis migratio permitti possit. Quid debeant quæ cum eis in migrando associantur: anno 1566.

III. Ex Memoir. de Clergé de France. Tom. I. pag. 91.

PIUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Circa Pastoralis Officii nobis, meritis licet imparibus, desuper commissi curam, quantum nobis ex alto permittitur, invigilantes, assidue ad ea per quæ singulis erroribus, & excessibus obviamur, ac personis quibuslibet, præsertim feminei sexus, virginitatem suam Altissimo voventibus, sub Religionis jugo Christo Salvatore in castitatis holocausto famulari affectantibus, à femita justitiæ & honestatis declinantibus, ne quicquam in eis reperiat in congruum, quod in Regularis ponat honestatis gloria maculam, & Divinam merito possit offendere Majestatem, opportunè succurritur, libenter intendimus, ac in his nostræ vigilantia partes propensius impartimur, prout id in Domino salubriter expedire conspiciamus.

§. 1. Hac igitur perpetuò valicura Constitutione, inherentes etiam Constitutioni felicis recordationis Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri, quæ incipit: Periculoso, & Decretis Concilii Tridentini super clausura Monialium editis, Auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, atque perpetuò decernimus, universas & singulas Moniales, præsertim, atque futuras cujuscumque Religionis, Ordinis, vel Militiarum, etiam Hierosolymitani sint, quæ vel jam receptæ sint, vel in posterum in quibusvis Monasteriis, five domibus recipiuntur, & tacite vel expresse Religionem professæ, etiamsi Conversæ, aut quocumque alio nomine appellentur, etiamsi ex institutis, vel foundationibus earum Regulæ ad clausuram non teneantur, nec unquam in earum Monasteriis, seu domibus etiam ab immemorabili tempore ea servata non fuerit, sub perpetua in suis Monasteriis seu domibus debere de cætero permanere clausura; juxta formam dictæ Constitutionis felicis recordationis Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri, quæ incipit: Periculoso, in Sacro Concilio Tridentino approbatam, & innovatam, quam nos auctoritate præfata etiam approbamus & innovamus, in omnibus & per omnia, ac illam distictè observari mandamus.

§. 2. Quod si aliquæ Moniales forsan reperiantur, quæ consuetudine, etiam immemorabili, instituto, vel fundacione Regulæ suæ fretæ, animo obstinato huic clausuræ resistent, aut quoquo modo reluctentur, Ordinarii, una cum Superioribus earum, omnibus juris & facti remediis compellant easdem tanquam rebelles & incorrigibiles ad præcise subeundum dictam clausuram, & perpetuò observandum.

§. 3. Mulieres quoque quæ Tertiariæ, seu de Pœnitentia dicuntur, cujuscumque fuerint Ordinis in congregacione viventes, si & ipsæ professæ fuerint,

ita ut solemne votum emiserint, ad clausuram præcisè, ut præmittitur, & ipsæ teneantur. Quod si votum solemne non emiserint, Ordinarii una cum Superioribus earum hortentur, & persuadere studeant, ut illud emittant, & profiteantur, ac post emissionem & professionem, eidem clausuræ se subjiciant, quod si recusaverint, & aliquæ ex eis inventæ fuerint scandalosè vivere, severissimè puniantur.

§. 4. Cæteris autem omnibus sic absque omissione professionis, & clausura vivere omninò volentibus interdiximus, & perpetuò prohibemus, ne in futurum ullam aliam prorsus in suum Ordinem, Religionem, Congregationemve recipiant.

Quod si contra hujusmodi hanc nostram prohibitionem & decretum aliquas receperint, eas ad sic vivendum omninò inhabiles reddimus, ac illarum quaslibet professiones, & receptiones irritas decernimus, & nullas, prout etiam præsentis decreto irritas facimus & annullamus.

§. 5. Porro nè Moniales vel Tertiariæ prædictæ propter hanc clausuram detrimentum, aut incommodum aliquod in earum necessitatibus, maximè in pertinentibus ad illarum victum, pariantur, sed ut eis opportunè consulatur, Auctoritate Apostolica præfata statuimus, decernimus, præcipimus, atque mandamus Ordinariis & Superioribus earum, ut curent colligi fidelium elemosynas per conversas, quæ non sint professe, vel si professe fuerint, sint tamen ætatis annorum quadraginta, & in domibus, extra tamen Monasterium, degant, & non ingrediantur clausuram aliarum Monialium, nisi in casibus ex earum constitutionibus permisis. Et de earum domibus exire non possint pro hujusmodi elemosynis colligendis nisi de scientia Ordinarii, vel earum Superiorum.

§. 6. Et de cæterò nullæ aliæ conversæ professe recipi amplius, etiam de consensu suorum Superiorum, vel Prælatorum, possint: quòd si adversus hanc nostram prohibitionem receptæ fuerint, illarum receptio nulla, irrita, & inanis sit, prout ex tunc nullam, & irritam facimus, & annullamus.

§. 7. Quod si prædicto modo necessitatibus Monialium, & Mulierum Tertiariarum prædictarum succurri sufficienter non poterit, mandamus ipsis Ordinariis & Superioribus earum, ut ipsi provideant de aliis personis piis, & Deo devotis, quæ fidelium elemosynas colligant, vel alias eo meliori & commodiori modo quo fieri poterit, etiam ex opere manuum ipsarum Monialium, & Mulierum prædictarum, arbitrio Ordinariorum & Superiorum earundem, & prout eis congruentius expedire videbitur, provideatur, & succurratur. Et ne propter Monialium numerum excessivum clausuræ observatio violeatur, inherentes etiam similiter dispositioni dictæ Constitutionis Bonifacii, & Concilii Tridentini Decreto, Monialibus prædictis, & illarum Superioribus, & Ordinariis districtè inhibendo præcipimus & mandamus, ne plures in earum Monasteriis recipiant & admittant, sive recipi & admitti permittant, quam ex propriis redditibus ipsorum Monasteriorum, vel consuetis elemosynis commodè sustentari possint.

§. 8. Mandantes propterea in virtute Sanctæ Obedientiæ, sub obtestatione Divini Judicii, & interminatione maledictionis æternæ, universis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis & Episcopis, quatenus in Civitatibus & Diocæsis propriis, præfentes nostras litteras publicari faciant, ac in Monasteriis Monialium sibi ordinario jure subiectis, in iis verò quæ ad Romanam mediæ, vel immediatè spectant Ecclesiam, Sedis Apostolicæ Auctoritate, una cum Superioribus eorundem Monasteriorum clausuram, ut præmittitur, quam primum poterint, servari procurent. Contradictores atque rebelles per Censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio

brachii sæcularis. Ac ut hoc tam salutare decretum faciliùs observetur, omnes Principes Sæculares, & alios Dominos, & Magistratus temporales requirimus & obsecramus per viscera misericordie Domini nostri Jesu Christi, eisdem in remissionem peccatorum injungentes, quòd in præmissis omnibus eisdem Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & aliis Monialium Superioribus assistant, ac suum favorem & auxilium præstent, ac impedièntes poenis etiam temporalibus afficiant.

§. 9. Præmissis Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, Statutis & Consuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiam per Sedem Apostolicam approbatis, & confirmatis, privilegiis quoque, indultis, & Litteris Apostolicis, etiam in fundatione, & institutione eisdem Monasteriis, vel Domibus, & Monialibus, sub quibuscumque verborum formis, & clausulis irritantibus, & aliis decretis quibuslibet concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vivabus approbatis & innovatis. Quibus omnibus, etiam si pro sufficienti illorum derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum infererentur, pro sufficienter expressis habentes, quoad effectum validitatis nostræ constitutionis tantum derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum, quòd interdicti, aut suspendi non possint per Litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§. 10. Per hoc autem in Monasteriis exemptis, Ordinarii Locorum, quoad alia, nullam sibi credant jurisdictionem vel potestatem aliquatenus eis attributam.

§. 11. Volumus autem, quòd præfentes litteræ ad valvas Basilicæ Beati Petri Apostolorum Principis, & in Cancellaria Nostra, ac acie Campi Floræ publicentur, & inter constitutiones extravagentes perpetuò valituras conscribantur.

§. 12. Et quia difficile foret, præfentes ad singula quæcumque loca deferri, volumus & etiam declaramus, quòd earum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii subscriptis, ac Sigillo alicujus Prælati nunticis, eadem prorsus fides ubicunque adhibeatur, quæ præfentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Nulli ergo &c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1566. 4. Cal. Junii, Pontificatus nostri anno 1.

Declaratio Superioris Constitutionis: anno 1466.

PIUS EPISCOPUS.

Ad futuram rei memoriam,

DEcori & honestati omnium Sanctimonialium, quarum Jesus Christus Dominus noster Sponsus est, ut in puritate & castitate superædificatæ in ipso feliciter inhabitare valeant, consulentes, ea quæ illarum existimationi detrahere possent, decet Nos consultò summovere.

§. 1. Sane periculo & scandalo plena res est, ac regulari observantiæ vehementer adversatur, Sanctimonialiales aliquando parentes, fratres, sorores, aut alios agnatos, vel cognatos, nec non Monasteria, & alia Filiationes nuncupata, etiam eis subiecta, visitandi, aut infirmitatis causa, aliove prætextu, à Monasteriis exire, & per Sæcularium Personarum domus discurrere, & vagari, quo veluti colore eximum quoque honestatis, & pudicitie decus in discrimen committunt.

IV.
Ex ibid.
pag. 917.